



Проект
Енергетичної
Безпеки

Від чого залежать тарифи у сферах енергетики та комунальних послуг ?

Київ, Україна

29 жовтня 2020

Оксана Шевчук, фінансовий експерт

Мета презентації



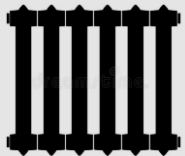
В даній презентації ми розглянемо фактори, які впливають на формування кінцевих тарифів в таких секторах:



ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЯ



ПРИРОДНИЙ ГАЗ



ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ

Аналіз
включатиме:



ФОРМУВАННЯ ТАРИФІВ ДЛЯ КІНЦЕВОГО СПОЖИВАЧА



НА ЯВНІСТЬ ПЕРЕХРЕСНОГО СУБСИДЮВАННЯ



РІЗНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ

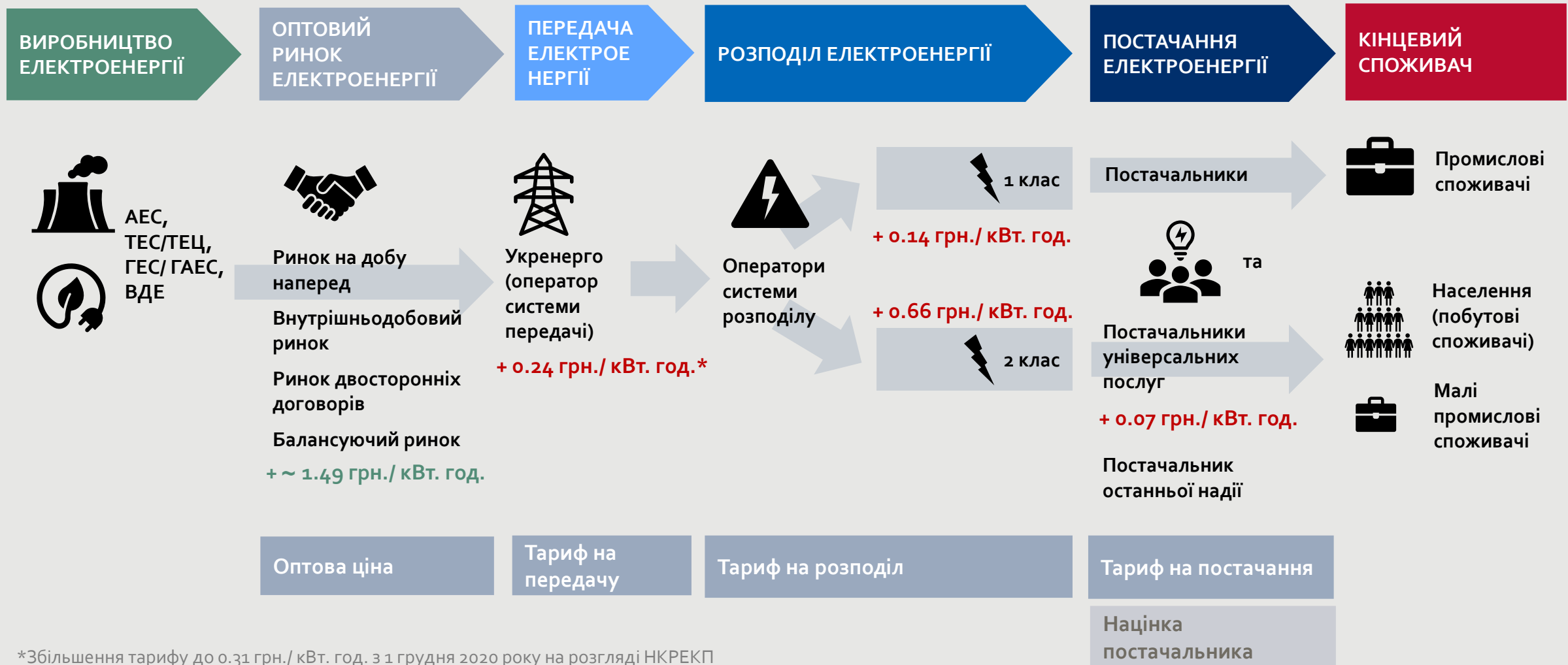


ДОСТУПНІСТЬ ТАРИФІВ ДЛЯ СПОЖИВАЧІВ



ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ

Формування ціни на електроенергію для кінцевого споживача



*Збільшення тарифу до 0.31 грн./ кВт. год. з 1 грудня 2020 року на розгляді НКРЕКП

Проблема перехресного субсидювання

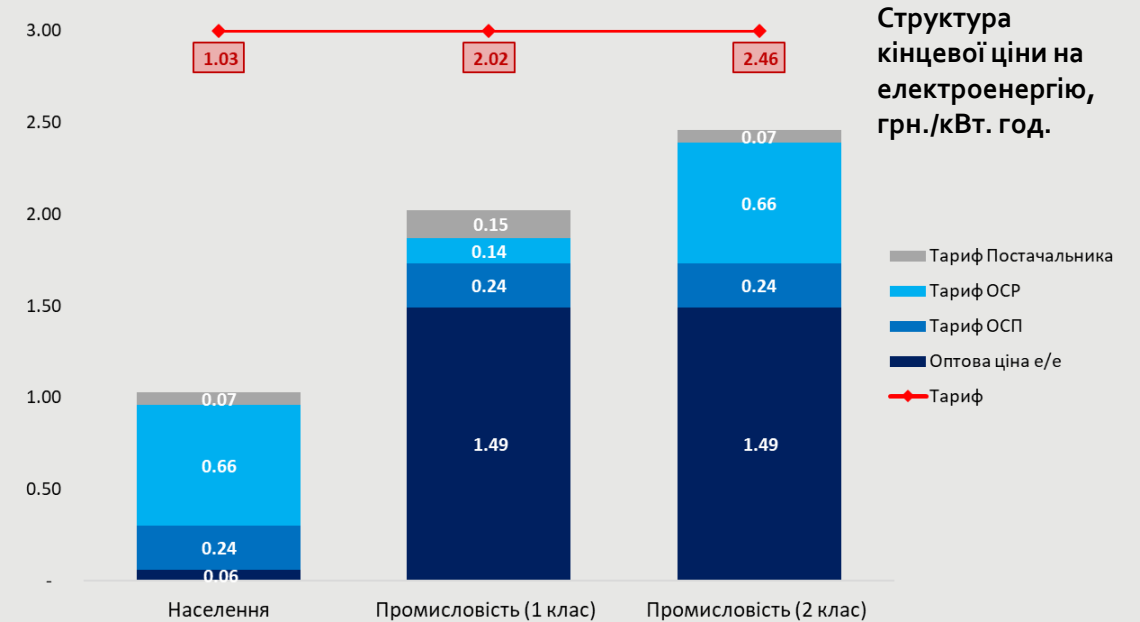
Тип споживача	Оптова ціна	Тариф на передачу	Тариф на розподіл	Тариф на постачання	Кінцева ціна
Промисловість 1 клас (від 27.5 кВ)	1.49 (ринкова)	0.24	0.14	0.07 або націнка постачальника	~ 2.02
Промисловість 2 клас (до 27.5 кВ)	1.49 (ринкова)	0.24	0.66	0.07	2.46
Населення	0.06 перехресне субсидювання	0.24	0.66	0.07	1.03 (середня ціна)

* усі ціни у грн./кВт. год., без ПДВ

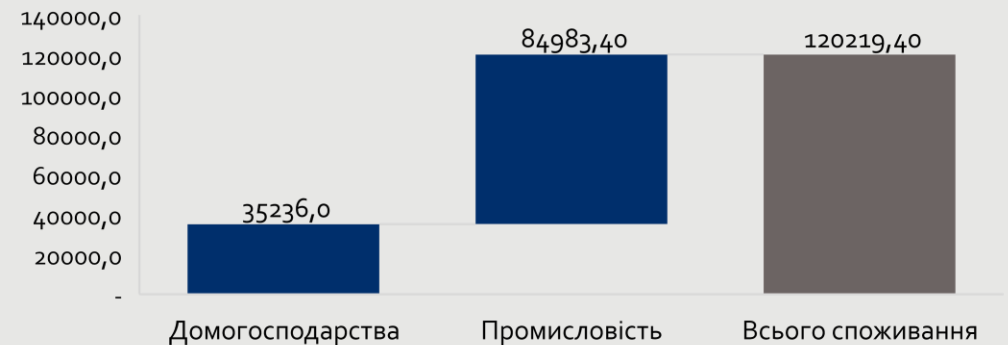
Тариф на електроенергію для населення фактично покриває лише тарифи на передачу, розподіл та постачання електроенергії, що призводить до перехресного субсидювання.

На сьогодні обсяг перехресного субсидювання перевищує 50 млрд. грн. щорічно:

$(\text{Кінцева Ціна [1.03]} - \text{Тариф}_{\text{пуп}}[0.07] - \text{Тариф}_{\text{оср}}[0.66] - \text{Тариф}_{\text{осп}}[0.24] - \text{Оптова Ціна}[1.49]) \times \text{Споживання}[35.2 \text{ млрд.}]$



Споживання електроенергії в Україні за 2019 рік, нетто (млн. кВт. год.)



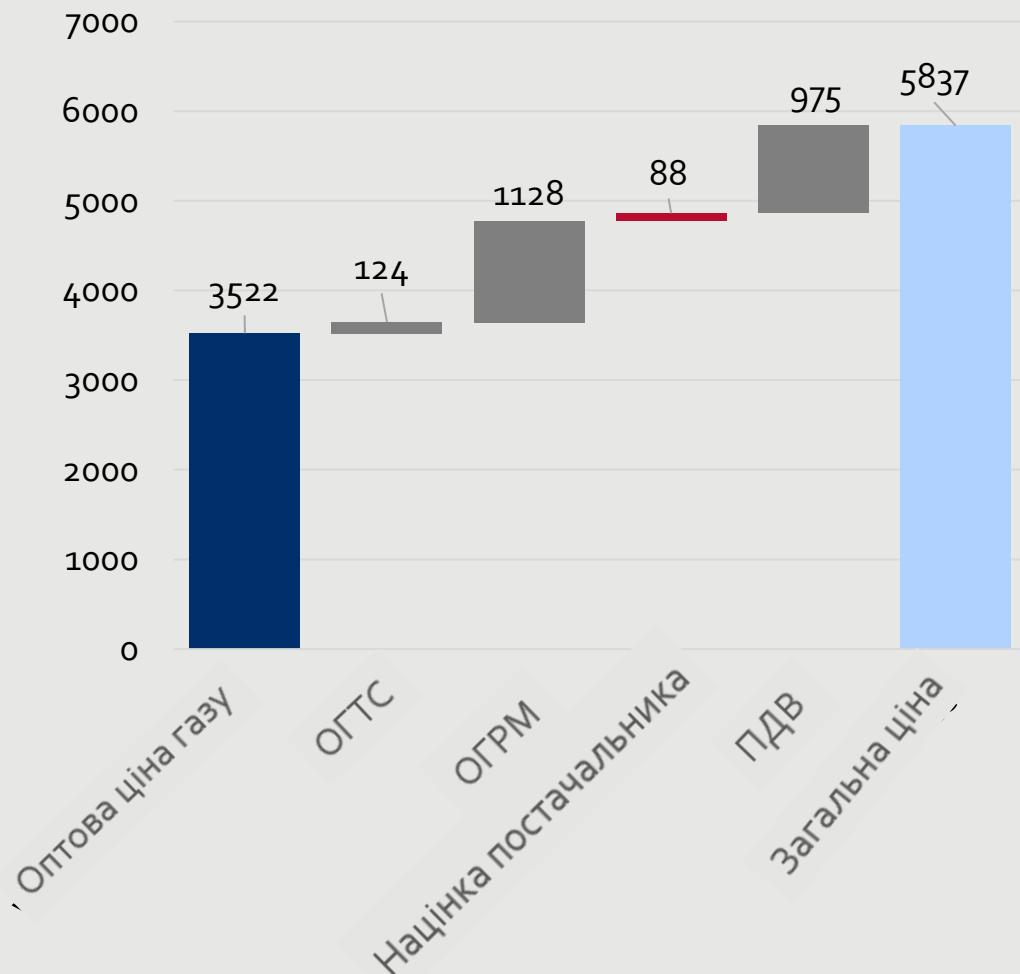
Джерело: <https://mepr.gov.ua/news/34531.html>

Формування ціни на природний газ для кінцевого споживача

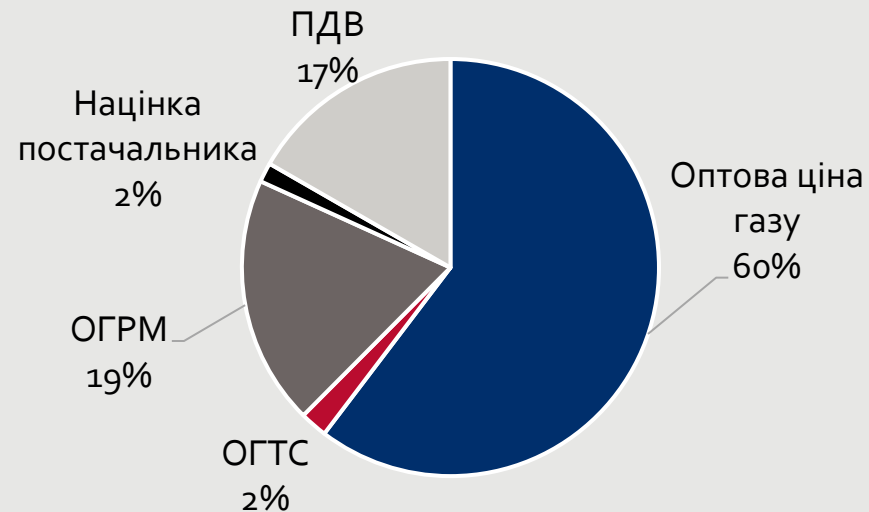


Складові ціни на природний газ

Серпень 2020р.: складові ціни на газ для побутових споживачів



Структура ціни на газ, серпень 2020р.



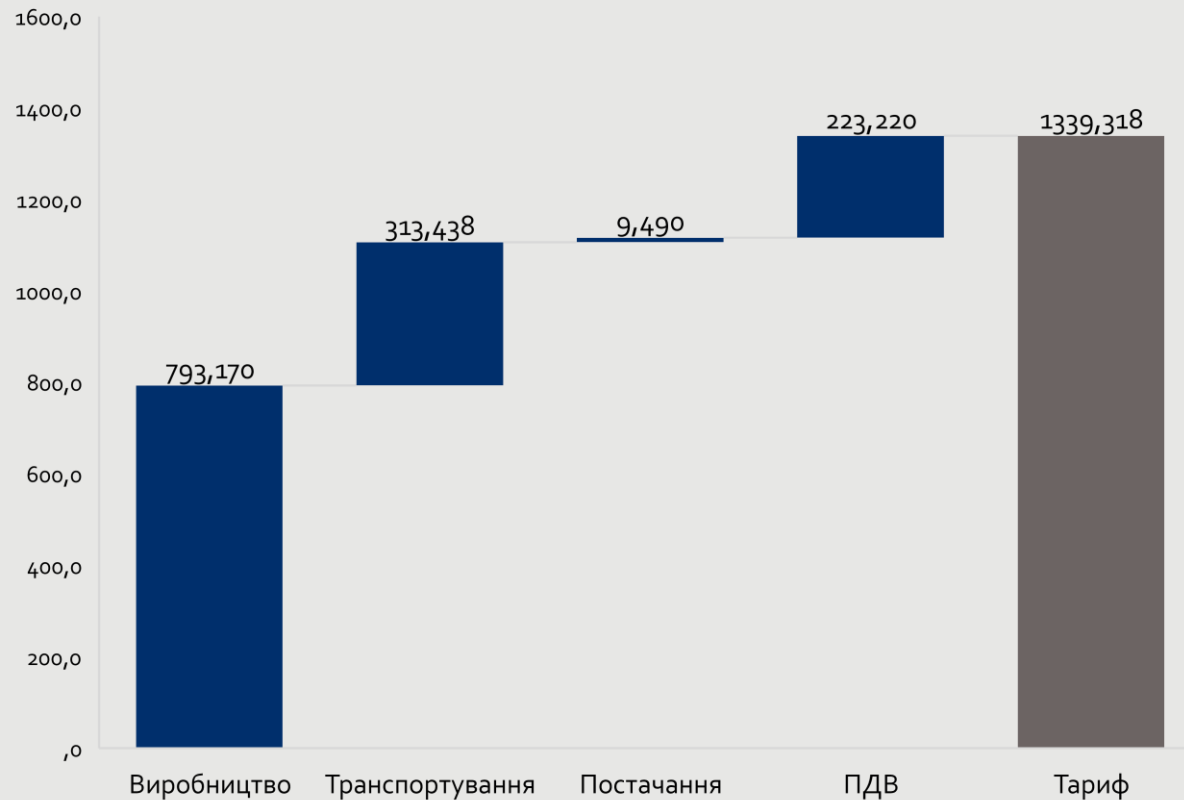
- Тарифи на ОГТС та ОГРМ – встановлюються Регулятором
- Оптова ціна газу – відповідно до ринку
- Націнка постачальника – націнка, яку постачальник встановлює для покриття витрат і отримання прибутку

Формування тарифу на теплову енергію для кінцевого споживача

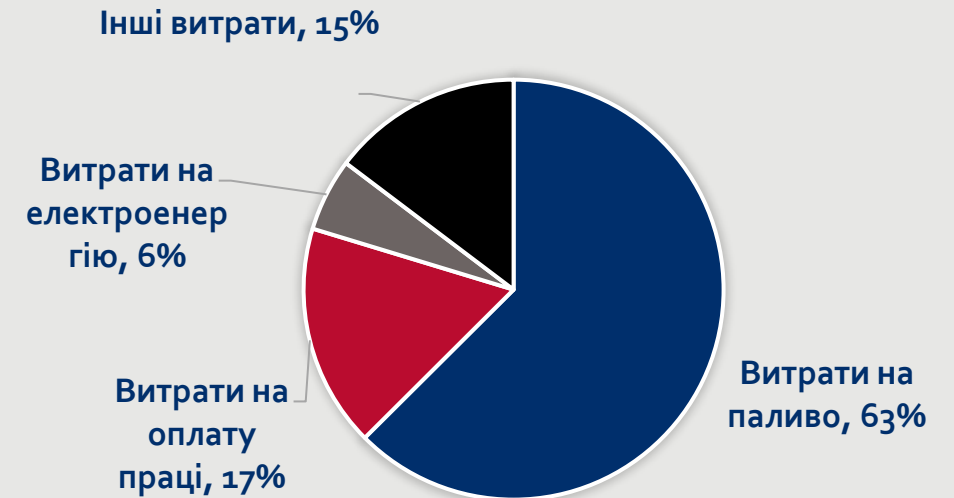


Складові тарифу на теплову енергію

Структура тарифу на теплову енергію для населення на 2020 рік
Концерн «Міські теплові мережі», грн/Гкал



Структура витрат у тарифі на теплову енергію на 2020 рік, Концерн «Міські теплові мережі», грн/Гкал



Складові тарифів у сфері енергетики та комунальних послуг

Складові елементи витрат структури тарифу	Електроенергія			Природний газ		Теплопостачання		
	Передача	Розподіл	Постачання	Передача	Розподіл	Виробництво	Транспортування	Постачання
Операційні витрати:								
Технологічні втрати енергоносія	+	+		+	+		+	
Матеріали, ремонт та інше	+	+	+	+	+	+	+	+
Витрати на оплату праці та соціальні заходи	+	+	+	+	+	+	+	+
Амортизація	+	+	+	+	+	+	+	+
Інвестиційні витрати								
Прибуток на виробничі інвестиції	+	+ / RAB 2021	+	RAB	+	+	+	+
Витрати на виконання ПСО – підтримка ВДЕ	+							

Підходи до формування інвестиційної програми

Витрати +

Прибуток = Фіксована величина

- ✓ Короткостроковий механізм тарифоутворення
- ✓ Низький рівень інвестицій для розвитку сектору

Стимулююче регулювання

Прибуток = Регуляторна база активів x Норма доходу

- ✓ Довгостроковий механізм тарифоутворення
- ✓ Спрямований на залучення приватних інвестицій та отримання фінансування від кредитних установ

Доступність тарифів: опитування споживачів

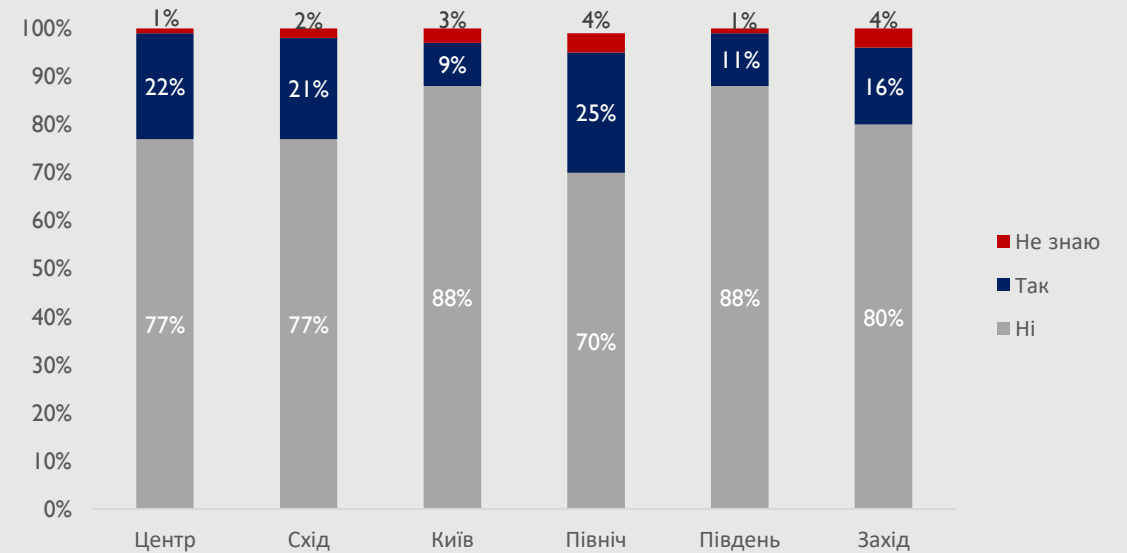
Для українських домогосподарств **частка витрат** на оплату комунальних послуг **значно вища**, ніж в європейських країнах, відповідно до дослідження проведеного Проєктом енергетичної безпеки.

Частка витрат на комунальні послуги в загальній структурі витрат, опалювальний сезон 2018-2019	Частка домогосподарств
0% to 10%	20.4%
10%><20%	27.2%
20%><30%	23.4%
Більше ніж 30%	29.0%

Від **9% до 25%** домогосподарств отримували субсидію на комунальні послуги відповідно до встановлених критеріїв.

Середній розмір субсидій: **1 645 грн.** Також ціна на електроенергію суттєво нижча за рахунок ПСО.

Частка домогосподарств, які отримували субсидію на комунальні послуги впродовж 2018-2019 опалювального сезону, %



Ключові висновки у сфері енергетики та комунальних послуг

Оптова ціна енергоносія є ключовим чинником ціни для кінцевого споживача

- Оптова ціна на електричну енергію суттєво впливає на кінцеву ціну на електричну енергію.
- Оптова ціна на газ є ключовим чинником кінцевої ціни на газ та тарифу на теплову енергію.

Зберігається значний рівень перехресного субсидювання

- Постачання електричної енергії побутовим споживачам за ПСО;
- Постачання природного газу за механізмом ПСО теплостачальним компаніям.

Тарифи мають бути доступними для споживачів

- Забезпечення доступності тарифів для громадян є важливим завданням державної політики, яка реалізується, зокрема, за рахунок заходів соціальної підтримки.

Тарифи повинні забезпечувати необхідний рівень інвестицій

- У зв'язку із критичним станом інфраструктури галузь потребує значного рівня інвестицій;
- Для залучення інвестицій важливим є перехід на стимулююче регулювання.

ДЯКУЄМО!

Автори:

Джордж Карагутофф, George.Karagutoff@tetratech.com

Надія Єрмоленко, nadiia.iermolenko@tetratech.com

Оксана Шевчук, oksana.shevchuk@tetratech.com

Андрій Биков, Andrii.Bykov@tetratech.com

Цей документ став можливим завдяки підтримці американського народу через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Tetra Tech ES, Inc. несе повну відповідальність за зміст цього звіту. Викладений зміст не обов'язково відображає позицію USAID або Уряду Сполучених Штатів. Цей документ був створений Tetra Tech ES, Inc., підрядником USAID для Проекту енергетичної безпеки (ESP), контракт з USAID 72012118C00003.